

İslâhı hayvanat kanununun 4 üncü maddesinin tadiline dair 1/819 numaralı kanun lâyihası ve İktisat Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube 6

Sayı: 376

3 - II - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğe

İslahı hayvanat kanununun dördüncü maddesini tadilen İktisat Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri heyetinin 1-II-931 tarihli içtimamında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibe mazbatasile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Millî Müdafaa Vekâleti celilesinden yazılan 9 - IX - 929 tarih ve 1178/2503 numaralı tezkerede 7 haziran 926 tarih ve 904 numaralı ıslahı hayvanat kanununun dördüncü maddesinde (her nevi hayvanatın damızlığa elverişli erkek v edişilerinin her ne suretle olursa olsun memaliki ecnebiyeye ihracı memnudur) şeklinde muharrer olmasında damızlık olmıyan ardu hizmetine salih bilûmum hayvanların memaliki ecnebiyeye ihracının serbest bırakılması lüzumu hasil olacağı bildirilmekte ve bu vaziyet ordunun seferber halinde harekâtı üzerine tesir edeceği cihetle kanuna (Damızlıktan gayri hayvanatın ihracı İcra Vekilleri Heyeti kararına vabestedir) fıkrasının ilâvesi talep edilmektedir.

Filhakika kanunun Şekli hazır damızlığa yararıyan hizmete salih her türlü at, karasığır ve sairenin ihracına müsaade etmekte ve bu cihetten Millî Müdafaa Vekâletinin mütaleası varit bulunmakta ise de damızlık olmıyan her türlü hayvan ihracının kuyut altına alınması, memleketin iktisadî muvazenesi için elzem olan karasığır, koyun, keçi, ve sairenin ihracını müşkülâta düşür edecektir.

Ayrıca kanunun hali hazır şekliyle damızlık ismi umûmisine dahil olan lâalettayin erkek ve dişi hayvanların ve hatta kıl keçilerinin bile ihracı men edilmekte ve bu hal hayvan ihracatının tenkisine sebebiyet vermektedir.

Binaenaleyh hem tiftik keçilerile ordu hizmetine salih at ve katırların ihracını menetmek ve hem de hayvan ihracatına sekte iras etmemek maksadile tanzim kılınan kanun lâynhası işbu esbabı mucibeye raptent takdim kılndı efendim.

İktisat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisat Encümeni
Karar No 9
Esas No 1/819

24 - II - 1931

Yüksek Reisliğe

İslahı hayvanat kanununun dördüncü maddesinin tadiline dair olupta encümenimize havale buyurulan kanun lâiyhası ve esbabı mucibesi Baytar Umum müdürü dahi hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

İslahı hayvanat kanununun dördüncü maddesinde « her nevi hayvanatın damızlığa elverişli erkek ve dişilerinin her ne suretle olursa olsun memâliki ecnebiyeye ihracı memnudur. » denmesine nazaran hükûmetin esbabı mucibesinde dahi yazılı olduğu veçhile gümrüklerde hayvanların hini ihraçlarında hanğilerinin damızlığa salih ve hanğilerinin ise gayrisalih bulduklarını tamamen tesbit edilememesi yüzünden erkek ve dişi hayvanların bir kısmının damızlığa elverişli kaydile yabancı memleketlere gönderilmelerine muhalefet edilmekte ve bu yüzden de koyun, karasığır, kılkeçisi vesairenin harice ihraçları pek çok müşkülâta maruz kalmaktadır. Esesen tiftik keçisinden maada damızlık olarak haricin bize muhtaç bulunduğu hiç bir hayvan einsinin memleketimizde henüz yetişmediği göz önüne getirilirse damızlığa elverişli kaydile hayvanat ihracına mani olmakta hiç bir menfaat bulunamayacağı anlaşılır.

Yalnız hayvanatı feresiyenin serbesti ihracatı için esbabı mucibede zikrolunan Milli Müdafaa Vekâletinin noktai nazarı da varit görülmektedir. Bu sebeple dolayisile ıslahı hayvanat kanununun dördüncü maddesinin tadili zarurî addedilmiş ve bunun için de bu kanun lâiyhası esas itibarile encümenimizce de muvafık görülmüş isede birinci maddesinin hem çiftçilerimizin teksiri hayvanata karşı olan rağbet ve heveslerini kesir ve dolayisile memleketin iktisadî menfaatlerini haleldar etmiyecek ve hemde Milli Müdafaa Vekâletinin noktainazarını tatmin edecek bir surette tadil ve tesbitine karar verilmiş ve diğer maddelerin ise aynen kabulü tensip olunmuştur.

Yüksek Reisliğe takdim kıldır.

I. En. Reisi	M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza	Âza
Rahmi	Mardin Ali Rıza		Edirne Faik	Adana Zamir	Mersin Hakkı	Mardin Nuri
Âza	Âza	Âza	Âza			
Ş. Karahisar İsmail	Adana Kemal	İstanbul A. Hamdi	Yozgat Tahsin			

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

904 numaralı ıslahı hayvanat kanununun (4) üncü maddesini tadil eden kanun lâiyhası

MADDE 1 — 7 haziran 926 tarih ve 904 numaralı ıslahı hayvanat kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

« 4 » üncü madde — Alelûmum tiftik keçileri ile at nesli (aygır, kısarak, iğdiç, taylar) ve katırlar ve damızlık vesikasma malik tescil edilmiş boğalar hariç olmak üzere diğer nevi hayvanatın ecnebi memleketlere ihracı serbesttir. Ancak her nevi hayvanların ecnebi memleketlere ihracı; lüzûm görülürse İcra Vekilleri Heyeti kararile menedilebilir.

İKTİSAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

1926 tarihli ve 904 numaralı ıslahı hayvanat kanununun dördüncü maddesini muaddil kanun lâiyhası

MADDE1 — 926 tarihli ve 904 numaralı ıslahı hayvanat kanununun dördüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Tiftik keçilerinin meni imrarı hakkındaki 324 tarihli ve 295 numaralı kanunun hükümleri mahfuz kalmak şartile bütün hayvanların ecnebi memleketlere ihracı serbes kalup yalnız aygır, iğdiç, kısarak ve katırların ihracı lüzumunda Heyeti Vekile kararile menolunur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun tatbikine Adliye, Millî Müdafaa, Maliye, Dahiliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

1/2/931

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâî</i>	
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.	
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüşti</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	
Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>Mustafa Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>

MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Aynen kabul edilmiştir.